

- впровадження безвідходних або маловідходних технологій;
- вдосконалення обліку цінностей підприємства;
- регулярне проведення аналізу стану ресурсозбереження підприємства;
- використання вторинних ресурсів і переробка відходів, а також, зниження матеріаломісткості продукції тощо [1];
- підвищення продуктивності праці;
- удосконалення кадрового менеджменту;
- оптимізація управління оборотними та фінансовими ресурсами підприємства тощо.

Раціонально підібрані способи управління ресурсозбереженням забезпечать скорочення часу на прийняття, обґрунтування, вибір та реалізацію управлінських рішень. Внаслідок реалізації запропонованої політики відбудеться підвищення ефективності як стану ресурсозбереження, так і стану функціонування підприємства в цілому. Зважаючи на це, роль ресурсозбереження стає дедалі важливішою, особливо в умовах фінансової кризи, нестабільності економічного середовища та постійної боротьби за своє прибуткове «місце під сонцем».

Література:

1. Беляєва Г.Є. Ресурсозбереження як напрямок підвищення конкурентоспроможності підприємств в загальній системі управління / І. М. Радчук // – Суми : СумДУ, 2010. – Ч.1. – С. 20-23.
2. Радчук І.М. Сутність поняття «ресурсозбереження» та шляхи його впровадження на підприємстві [Електронний ресурс] / І. М. Радчук // Вісник ХНТУ, 2009. – № 3(36). – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vkhdtu/2009_3/30922.pdf
3. Рибалко Л.П. Сучасні підходи до трактування сутності поняття ресурсозбереження [Електронний ресурс] / Л. П. Рибалко. – БІЗНЕС-ІНФОРМ, 2012. – №3. – Режим доступу: <http://ekhneu.org.ua/content/suchani-pidhodi-do-traktuvannya-sutnosti-ponyattya-resursozberezhennya>.
4. Ресурсозбереження. Основні положення: ДСТУ 3051-95 (ГОСТ 30166-95). – [Чинний від 1997.01.01.]. – К.: Держстандарт України, 1996. – 15 с.

УДК 657

Яслиган С.В. магістр,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.**,
Мукачівський державний університет

СУТЬ САНАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Індикативними показниками кризових явищ слугують: спад виробництва, випуск неконкурентоспроможної продукції, цінові та структурні диспропорції, зниження продуктивності праці, складна структура балансу, дефіцит оборотних коштів, неплатоспроможність, масова збитковість і, як результат, низька рентабельність тощо. На рівні окремого підприємства зовнішні показники кризи доповнюються внутрішніми проблемами: централізація організаційно-управлінської структури, неефективність або відсутність належного обліку, планування, аналізу та контролю діяльності, низька кваліфікація управлінського персоналу тощо.

Вищенаведене висуває нові вимоги до інформаційної системи підприємства, а отже і до обліку господарських процесів, що відбуваються на підприємстві.

Дані бухгалтерського обліку є основним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень та антикризового управління в цілому. Це пояснюється тим, що інформація, яка міститься в системі бухгалтерського обліку на підприємстві, достатньо повно охоплює явища і процеси, що аналізуються в ході прийняття управлінських рішень. Головною

перевагою облікової інформації для аналітичних служб різних рівнів управління, є достовірність та можливість використання такої інформації.

Аналіз економічної літератури свідчить про певний консенсус щодо цілей та деяких характеристик ефективного законодавства про банкрутство, великою мірою він відсутній з приводу того, яка процедура банкрутства є найкращою, або чи можна застосовувати ці процедури у різних економічних системах. Однак, як зазначає Олівер Харт, успіх реформи законодавства про банкрутство залежить від інституційної структури та правових традицій певної країни. Необхідно поєднувати реформування законодавства про банкрутство з іншими правовими й економічними реформами з метою посилення конкуренції, захисту прав власності тощо [1].

Практика країн з розвинутою економікою підтверджує, що найдієвішим засобом запобігання банкрутству підприємства є санація.

До основних санаційних заходів належать:

- 1) Санаційні заходи спрямовані на удосконалення організаційно-управлінської структури суб'єкта господарювання. О.О. Терещенко [2] виділяє два види таких заходів, перший зберігає юридичний статус боржника, другий передбачає реорганізацію.
- 2) Санаційні заходи спрямовані на поліпшення і модернізацію виробничих фондів та організацію виробництва.
- 3) Пошук і оптимізація використання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування санаційних заходів.
- 4) Санаційні заходи пов'язані із соціальною захищеністю найманих працівників підприємства.

У зв'язку з цим І.А. Бланк [3] виділяє наступні форми санації підприємства, кожна з яких передбачає різні варіанти. Розглянемо стисло їхню суть.

1. Реорганізація або реструктуризація боргу:

- за рахунок коштів бюджетів різних рівнів;
- пролонгація або реструктуризація банківського кредиту;
- переуступка або передача боргових зобов'язань;
- випуск боргових цінних паперів під гарантію санатора.

2. Реорганізація підприємства-боржника:

- злиття;
- поглинання;
- розділення;
- зміна організаційно-правової форми;
- передача в оренду.

Ініціатива про санацію може виявити підприємство-боржник, потенційний санатор, розпорядник майна або потенційний інвестор.

Суттєвим нововведенням у механізмі санації та банкрутства підприємств є запровадження інституту арбітражного керуючого, який може виступати розпорядником майна суб'єкта господарювання, керуючого санацією або ліквідатора.

Власне термін "санація" означає оздоровлення підприємства. У економічному словнику санація розглядається як система заходів, спрямована на запобігання банкрутства суб'єкта господарювання [5].

Отже, при прийнятті рішення щодо санації важливим моментом є врахування соціальних, економічних, політичних та інших чинників, які визначають місце і роль підприємства як ланки єдиного регіонального соціально-економічного простору й повинні враховуватись місцевими органами самоврядування під час розробки та реалізації регіональної політики щодо фінансового оздоровлення підприємств. Кінцевою метою заходів із санації підприємства має бути забезпечення його повного виходу з кризового стану й подальшої стабільної діяльності.

Література:

1. Ансофф И. Стратегическое управление. / И. Ансофф ; [пер. с англ.]. –М. : Экономика:

1989. – 520 с.

2. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами. – К. : МП «ИТЕМ лтд», СП «АДЕФ-Украина», 1996. – 534 с.

3. Энциклопедичний словник бізнесмена: Менеджмент, маркетинг, інформатика / [За заг. ред. М. І. Молдованова]. – К. : Техніка, 1993. – 643 с.

4. Терещенко О. О. Санація підприємств у світлі нового законодавства про фінансову неспроможність / О. О. Терещенко // Економіка України. – 2000. – № 11. – С. 31-36.

5. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : [навч. посіб]. / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>